

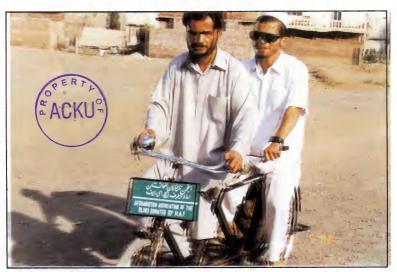
مجله انجمن نابينايان افغانستان- نشريه دوم سال اول

ARIC O

د افغانستان د نابینایانو د انجمن نشراتی اورگان

لمسری کسال- دوهم گسنه د ۱٤۱۹ کال د ربیع الثانی، جمادی الاول، جمادی الثانی د ۱۹۹۸ د عیسوی د اگست، سبتمبر او اکتوبر د میاشتو دری میاشتنی خپرونه

در تصویر محترم نظام الدین نابینا را با یکتن از معیوبین درحال بایسکل رانی مشاهده میکنید. نامبرده توانست درمسابقه بایشکل رانی که بتاریخ ۱۵ / ۵ / ۱۹۹۸ از طرف انجمن نابینایان افغانستان در استدیوم شهر کابل راه اندازی شده بود گی قهرمانی را برنده شود.

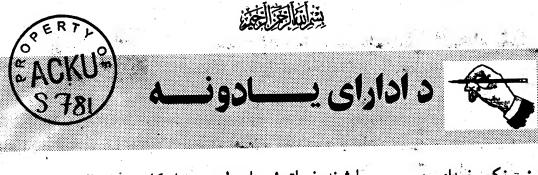
(توجه فرمائيد

نظر به تقاضای عده از نابینایان و تائید هیئات رهبری نام مجله انجمن نابینایان از نسسور به روشنسدالان تبدیل شد.

فهرست مجله

در برگهای این شماره

اداری یادونه – – – – – – – – – – – (۱)	۱ – د
ام رئیس انجمن نابینایان افغانستان	۲ –پی
زن احصائیه گیری و سروی نابینایان درکشور(۱)	۳ –پلا
ىدول پلان و احصائيه گيرى (٥)	٤ - ج
ریخچه خط برجسته قسمت دوم(٦)	ہ –تا
ز هستی (۷)	٦ -را
به شعر (۸)	۷- يو
استان یك دختر نابینا (۹)	۸ – د
ىباوون يوى لنده افسانه (. ١-١	۰ – ۹
نابینایان او د هغوی بریالیتوبونه	- \ .
گزارش کار و فعالیت سه ماهه انجمن	-11
پاسخ به نامه های شماپاسخ به نامه های شما	- 17
طلاعيه آمريت نشرات	۱-۱۳
شعر دري	- \ £

د لوی او بېشتونکی خندای په

د خوښې څخای دې چې د نور مجلي لومسري گنيه پخيپل وخت چاپ او د درنو لوستونکو او مینه والو د منلو وړ وگرځیده دا خو یو سنكاره خبره او روطانه عقیقت دی چي د هر کسار پيل گسران او له نیمگرتیا وو سره ملگری وی. خو بوائی پر له پسی تکلونه او غسښتلی هو ډ زمبوړ په وړاندی ستیونځی او ارولی او میوز د بزیا وو سسر منزل تبه رسسولی شی، څرنگه چي د نور مجلی ه کار پيل نیکمرغه او بریالی وو موز هیله مند يو چې په راتلونکي کې به هم دگرانو هيواد والو او په تيرو بيا د عزتمنو نابنياياتو لپاره د لازياتو ادبي او فرهنگي خدستونو د تر سره کولو وړ او جوگه وگرلخو نور ته ښاديي چې زموږ د هر درديدلي او کسریدلی نابینا د زمسوللو آرمسانونو پوه آينه وگيرځي او د هغوی په وړاندی لکه د تيارو او بریشنا وخلیری او د هیلو ورانگی او پلوشي خيوري کيږي د نوي او

بسیبا ژوند خواته ئی راوبولی د مايوسيو او نهيليو تورغونه ئي رونسانه کری او پخپلو ورانگوئی ذهن صفا او روښانه وساتي هغوي ته لکه د سباوون د وزمی په شان د ژوند پیغام ورسوی څوئی د نیم ژوانده آرمانونو تاندي غيوتي وسپړيږي نور به د هغوي لپاره يوا خوزمن او هسرازه ملگری وی او پخپلو گلپاڼو کې به لدوړ انگو او پلوشو سره د يوه نوي ژوند پيغام او زیری ورته راوړی خـو دا ټول او ټول په هله ترسره کيږي چې زمور په گران هیواد کی د سولی او امن تحلانده لمر په بشپره توگه رابرشي او زمسوژ انجسمن هم د هیسواد په گوټ گوټ کی د هر نابينا چوپړ ته نحسان ورسسوی او لکه د يوی مهربانی مور په شان ئی د مینی او محبت په توده غین کې وروزي او وئي پالي.

د افغانستان د نسابینایانو انجسمن او د هغشه د نشسراتسسو آمسسريت په پام کې لري چې د مسجلی تر څنگه د گېرانسو نابینایانو لپاره یو لړ نور ثقافتی

او كلتوري فعاليتونه هم تسرسره کړی چي يو لر هغو څخه له سمعي لارو د کیسټونو په وسیله فرهنگی او ادبی مطالب راټول او خــــاره كرى البته د قرآن عظيم اليشان د قرائت ترجمی او تفسیر ثبت شوی کسیتیونه به د لومړیتوب حق ولری مسور تر اوسته هم د قسدرمنو لوسستسونکو بنسه او پر تحسای وړانديزونه اونظريات د هغوي د لیکونو په ترڅ کې تر لاسه کړي او په راتلونکي کې هم ورته سترگی په لاريو زمو د مجلی اداره له هغو تولو کسانو او څانگو څخه چې زموږ سره د مجلي د چاپ او نشریه لاره کی خیله هر راز مرسته تر سره کړی او نه ئی ده سپحلی د زړه له کومي مننه کسوی او کور ودانی ورته وایی او د لـــوى څښتن له دربار څخه هيله کوی چې ستاسو لپاره د لازياتو خدمتونو د تر سره کولو جوگه

د شاهانو ورکړه لال او جواهر وی د قلم د خــاونــدانـو د زړه وينه

پیام به نابینایان افغانستان

🛀 🛮 غلام صديق

خواهران، برادران و روشندلان عزیزا

السلام عليكم و رحمة الله ويركاته

قسمیکه همه میدانند در هر کشور نابینایان وجود دارند مگر در کشور های عقب مانده مانند وطن عزيز مان افغانستان نسبت حوادث طبیعی و امراض گوناگون تعداد نابينايان بيشتر ميباشند هكذا جنگهاي خانمان سوز بيست سال اخير يكتعداد زياد هم ميهنان ما را معلول معيوب، نابينا و بار دوش جامعه ساخته است که شاید تعداد شان به هزار ها نفربرسد. اینجانب دوساله بودم که پدرم وفات نمود با زحمات بسیار زیاد و تحمل رنج های فراوان زندگی را ادامه داده تحصیلات خود را در رشته زراعت بپایان رسانیدم و مدتی در مربوطات وزارت زراعت ایفاء وظیف غوده و در سال ۱۳۹۳ به پشاور پاکستان مهاجر شدم با تأسف باید متذکر شد که در تابستان ۱۳۹۶ در حالیکه بیشتر از ۲۵ بهار زندگی را سیری ننموده بودم در اثر عملیات جراحی دید چشمانم را برای همیش از دست دادم، زندگی را برای خود سخت دانسته و به آینده مایوسانه می نگریستم و از باردوش شدن اجتماع مي هراسيدم مگر روحیه خود را از دست نداده

با عزم آهنین و اراده قبوی و ایمان به خداوند(ج) که او چاره ساز بوده و بینوا یانرا یارو صدد گار میباشد در تب و تلاش کار شده و در جستجوی راه نجات از این گردیدم .

با آنهم مدتی را با مشکلات بسیار زیاد در دیار هجرت بحالت بیکاری سپری غوده تا اینکه به کمك و رهنمائي بعضي اشخاصي خیر اندیش و بشر دوست ابتدا دروس موبلتی (رفت و آمد) و خط نابینائی (خط بریل) را به كمك پروژه خدمات حسايوي نابینایان افغان فرا گرفته و بعدا شامل كورس انگليسي شدم . من که از قبل با سواد بوده و بزبان انگلیسی آشنائی داشتم توانستم زبان انگلیسی ، دروس موبلتی (رفت و آمسد) و نوشتن خط نابینائی (خط بریل) را درمدت زمان کم بیآموزم. همان بود که در رفت و آمد بخانه و محیط ماحول مشكلاتم رفع شده تا اندازه از باردوش بودن اجتماع رهائي يافته و متکی بخود شدم.

در اوایل یعنی در سال ۱۹۷۸ بحسیث سسوپروایزر زراعت در پسروژه خسدمسات حمایوی نابینایان افغان شامل شده بعدا بحسیث Project manager پروزه متذکره ایفاء وظیفه غودم و

بهشتر از سه هزار نابینا را در یروگرامهای مسلکی، موبلتی ، تعلیمی و آموزش خط نابینایی (خط بریل) در چندین ولایات كشور عزيز مان افغانستان و كمپ های مهاجرین افغان واقع پشاور یاکستان یاری رسانیدم از اینکه من خـــودم نابینا بوده و از مشکلات که دامنگیر نابینایان میباشد نسبت به اشخاص بینا بخوبی می دانستم بفکر این شدم که چطور بتوانم بر علاوه خویش به دیگر هم قطاران و هم میهنان نابینای خود مصدر خدمت شده و آنها را در جهت بهبود بخشیدن وضع زندگی و متکی بخود شدن شان يارى غايم.

همان بود که در صدد ایجاد انجمان نابینایان افغانستان شدم بالاخره به لطف خداوند(ج) و همکاری صادقانه عدده از نابینایان محترم توانستیم انجمن نابینایان افغانستان را به مصرف شخصی خویش برای اولین بار تأسیس غایم.

جهت آگاهی و تشویق نابینایان مرسستات داخلی و خارجی و مقامات محترم دولتی پیام خویش را طی سسه کستگسوری ذیل خلاصه مینمایم.

بقیه در صفحه (۳)

اول– تاریخچه انجمن نابینایان افغانستان!

بتاریخ ۱۷می ۱۹۹۴ میلادی کـه مطابق است به ۲۸ ثور سـال ١٣٧٥ هـ ش ميڪادات بد ١٤١٧ قسری نابینایان از اکشر ولایات كشور عزيز ما افغانستان و كمب های مهاجرین واقع پاکستان در كمب كجة كرى بشاور به اشتراك شاهد احمل (ميمن) رئيس وقت اتحاديه نابينايان أسيا كردهم آمده انجمن نابينايان انبغانستان را تأسيس غوديم. كه بعدا اين انجمن راجسستسر وزارت يلان امسارت اسلامی افسفانستسان گردیده و عضویت اتحادید نابینایان آسیا و انحاديه نابينايان جمهاني رانين کسب غود.

باید متذکر شد که انجمن نابینایان افغانستان به آسانی و ساده گی ایجاد نگردیده بلکه به اثر زحمت کمشیی های فسراوان تأسیس شده است.

دوم – اهداف و مقاصد انجمن نابینایان !

۱ -انجمن نابینایان افغانستان بدون درنظر داشت هر نوع تبعیض نژادی، لسانی، ملی، مندهبی و منطقوی برای همه نابینایان کشور خدمت مینماید.

۲ - سروی و احصائیه گیری قام نابینایان کیشور را به کمک موسسات داخلی و خارجی و مقامات محترم دولتی بوقت و زمان محکنه انجام میدهد.

۳- سست علی ملی ورزد تا نابینایانرا در راه خود کفا بودن و علمت مند جامعه شدن توانائی بخشد.

٤ - آغاز و انكشاف فعاليت

های اجستسساعی و فسرهنگی و تفریحی برای نابینایان.

۵۰ - روی دست گــــرفان پروگرامهای مسلکی، موبلتی ، تعلیمی و حرفوی چهت آموزش نابینایان در داخل و خارج کشور.

۱ -جلب کمک های موسسات داخلی و خارجی جمعت به بسود بخشیدن وضع زندگی نابیزایان.

۷ - تدویرجلسسات جسهت تهسادله افکار نابینایان ودریافت راه های خوبتر و بهتر جهت خود کفائی آنها.

۸ - پلان سفر های مسؤلین انجمن نابینایان بولایات کشور جست ارزیابی چگونگی اجراأت غایندگی های انجمن و ملاقات با نابینایان مسربوطه و بررسی مشکلات نابینایان.

 ۹ – انکشاف همکاری مثمر و ایجاد تفاهم بین نابینایان و سایر افراد جامعه.

۱ - ایجاد لیلیه جهت تعلیم و تربیه اطفال یتم نابینا با درنظر داشت پروگرامهای تعلیمی ومسلکی برای آنها.

۱۱ - تلاش جهت مهیا ساختن وسایل ضروری و معاونت ها به نابینایان.

۱۲ - دایر غودن سیمینار ها جههت بلند بردن سطح دانش نابینایان درداخل و خارج کشور.

سوم – وظیفه نابینایان درمقابل انجمن :

۱ - تشریق نابینایان جهت فراگیری دروس موبلتی، مسلکی، تعلیسمی و خط نابینائی (خط بریل).

۲ - تشویق اطفال نابینا جسهت آمسوزش تعسالیم دینی

بخصوص حفظ قرآنكريم.

۳ - همکاری با انجسمن نابینایان جهت تطبیق پلانهای کاری مربوطه.

٤ - دفاع از حقوق مشروع نابینایان.

۵ -همکاری با انجمن نابینایان
 جهت سروی و احصائیه گیری
 نابینایان.

۱ - اهداء کمك های اقتصادی
 جهت تقویه بنیه مالی انجمن در
 صورت داشتن توانائی مالی.

۷ -جلب کمك های موسسات داخلی و خسارچی و اشتخساص و افراد خیر اندیش به منظور کمك به نابینایان.

۸ – ارائه پیسشنهسادات و نظریات سالم و سازنده جسهت بهبود بخشیدن هر چه بیشتر امورات انجمن.

۹ -ایجاد روحیه اتحاد و همبستگی بین نابینایان جهت نیل و رسیدن به آرمانهای انسانی انجمن.

دراخیر باید متذکر شد که انجین نابینایان افغانستان به تنهائی غی تواند قام آرمانها و آرزو های نابینایان عزیز کشور را بر آورده سیازد. بناء از قام موسسات داخلی و بین المللی بشر دوست و مقامات مجترم ذیصلاح امارت اسلامی افغانستان عزیز صمیمانه تقاضا مینمایم تا انجمن نابینایان عزیز کشور هدف دیگری نابینایان عزیز کشور هدف دیگری ندارد در راه رسیدن به اهداف و ناری رسانند.

باقى بريال

طوریکه به همه معلوم است احصائیه گیری و سروی در تمام کشور ها و انجمن ها و جوامع بشری اهمیت زیاد داشته، رشد و انکشاف اقتصادی هر کشور و هر انجمن ایجاب احصائیه و سروی دقیق نفوس آنرا مینماید.

و بدون انجام سروی تطبیق پلانهای کاری هیچ کشور و انجمنی محکن غیباشد البته انجام این کار مستلزم مصارف گزاف و سعی و تلاش بیشتر میباشد.

از اینکه انجسمن نابینایان افغانستان بخاطر خدمت و بازتوانائی نابینایان کشور سا ایجاد شده است ضرور پنداشته میشود تا ارقام و آمار دقیق نابینایان کشور را تهیه و با خود داشته باشد.

تا بربنیاد آن اجرای خدمات لازم و ضروری را برای آنان انجام داده بتواند. گرچه تعداد دقیق نابینایان کشور معلوم نیست. و از طرفی درکششورهای رو به انکشاف و عقب مانده مانند افغانستان تعداد نابینایان نسبت

امراض كوناكون دوره طفوليت زياد ميباشند. علاوتاً فاجعه اخير دو دهه جنگ در کشور ما طوزی تخمین به تعداد هزار ها افغان را معلول معيوب و بخصوص نابينا گردانیده و با تأسف دیدچشمان روشن شانرا از آنان باز گرفته و بر تعداد نابينايان دركشور افزوده است. بناء برای اینکه ارقام و آمار دقيق نابينايان كشور بدست آميده بتسواند انجسمن نابينايان تصمیم بر آن گرفت برای اولین بار در کشور عزیز ما افغانستان کار سروی و احصائیه گیری نابینایانرا بطور منظم البته به همكاري موسسات داخلی وخارجی ایکه در كشور ايفاء وظيفه مينمايند انجام دهد. ما در آغاز به مشوره بعضی از متخصیصن و صاحب نظران اقدام به تهیّه فورمه ها نمودیم که بشكل پرسش نامه آماده و معلومات لازم و همه جانبه را در مورد هر نابينا ارائه مينمايد. 💌

بگونه مشال بر علاوه شهرت مکمله، معلومات درمورد اینکه آیا نابینا قبلاً در مورد کدام رشته

و یا شغل مغین مهارت داشته یا خیر و یا اینکه میل او در انتخاب شغل جذيد چه گلوله است مطرح میگردد. این فورمه ها در دسترس نما پندگان انجمن تا کنون دریازده ولايت كشور گذاشته شده و آنان عملاً در این قسمت شروع به کار غوده اند. البته انجام اين پروسه طولانی بوده و نیساز به وقت و زمان بیشتر و بودجه هنگفت دارد. ما آرزومندیم کید انجیمن نابینایان به کمك موسسات داخلی و خارجي به انجيام اين خدمت بزرگ نایل آید. وقتی که انجمن نابینایان در انجهام چنین کهاری موفق شید در آنصورت نتایج آنرا در اختیار موسسات و مراجع ذیعسلاقسه دیگر نیسیز قسرار خـواهـيم داد.

بخاطر مسعلون ال بیشتر خوانندگان عزیز خویش اینك توجه آنان را به غونه فورمه های فوق الذكر كه در صفحه عدی میباشد جلب مینمائیم.

****

ر مورس (

ست سروی نابینایان ولایت (

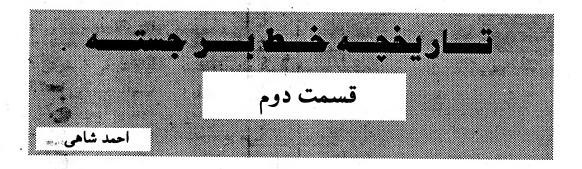
		آموزش مطلبی ویله یاخیر
		نوع علت آمورش امورش مویلتی و تعلیی نابینایی اابینایی اورنقیشن دیده یاخیر
	,	علت نابینایی
	· 4	نوع نابيناي <i>ي</i>
	÷	آدرس فعلی سکونت
		چنس قریه ولسوالی
		ئي.
	74.	.
		ት &
		یع
		1
		ف
•••		********

دلچسپی فیرثیت ملاحظات ویا علاقمندی

وطينه

E E

آمورش تاریخ آمورش نابینایی مسلکی

سه سال بعد لوئی تحصیلات اش را به اتمام رسانید وبه حیث معلم رسماً مقرر گردید و در رسمیت بخشیدن سیتم اش کوشش کرد و تا ۱۹ سال بعد از کشف آن سیستم بریل رسماً درموسسه نابینایان قبول و سایر سیستم ها باطل گردید.

در سال ۱۹۶۱ میلادی لویی به علت مریضی سل دیگر نتوانست معلمی غاید Serve در موسسه Serve در جهت انکشاف سیستم خط بریل زحمت و تلاش می غود تا در جنوری سال ۱۸۵۲ میلادی در سن ۴۳ سالگی درگذشت از آنجائیکه سیستم خط بریل هم نوشته و هم خوانده می شد آهسته آهسته مراحل رسد وگسترش خود را پیمود. چنانچه درسال ۱۹۲۸ میلادی در انگلستان از طرف کمیته مردان نابینایان قبول گردید. و بعد در سال ۱۸۷۸ میلادی د ر لسان عربی وارد و به کار برده شد.

هم چنان در ممالك مختلف اروپا نيزدر موسسات نابينايان رسميت يافت در سال ۱۹۵۱ ميلادي شوراي جهاني خط بريل تحت نظر يونسكو تأسيس شد.

سه سال بعد این شورا عضو سازمان جهانی نابینایان گردید. و این سازمان درگسترش و انتشار سیستم نقطه، خط بریل بذل مساعی غوده و آنرا تعمیم بخشید. برای استفاده بهتر از کمپیوتر، خط بریل هنوز در راه انکشاف میباشد.

نابینا شدن لوئی که خود به نور و روشنی برای نابینایان جهان مبدل گشت باعث گردید تا نابینایان قادر کردند همه رشته های علمی را بیآموزند و خود را آزاد احساس غایند.

رواز هستي

باقى بىرىسال

در دلی شب چشم دل را باز کن زندگی را با امید آغاز کن حسرت و افسرده کی ها دور باد قلب ما از نور حق يُر نور باد از اول بــــارنج و غـــم آشنا بـــــود در مقدر هر که نابینا بسود آدمی شاید که با صبر و توان زندگی را پیش گیرد در جهان هر كه نابينا ست باعقال وخرد می توان روزی به سر منزل رسید لحظه، های زندگی را با سرور باز یابیم از غم و اندوه دور مشکلی گـر در عیان داریم ما چشم روشن در نهان داریسم مسا ای خدایا قلب ما را شاد کن عشق را در قلب ما بنسیاد کن درجهان بينا و نابينا بسود هر كه انسان هست آن والا بود از محبت راز هستی آفریسد

در دلی ما شور و مستی آفسریسد

سعيد الله «ميسونيد»

د چا د عشق تسلوسو ورمه آرمانونو ورمه د شپی مهال د آشنا خیال خورو خوبونو ورمه د مینی شور می نساهیلی کرلی سندری نغمی لکه د ترنگ آواز سازونو له سوز و نووومه ژوند و نه تا به نذرانه کیم لسه سپیڅلو هیلو زه که وختونو، نصیبوئو، که دردونو ورمه ستا پر ښایست باندی ستی شوم ستا یادونه ژارم بله د یسوه می د سلگو تسر میزارونو ورمه زما په زړه کی رڼا نه وه زما نصیب وو تیاره گنی تسورتم ته به د چا تورو لاسونو ورمه

*****

*****

***

**

داستان یك دختسر نسابینسا

ارمانند گلی از اثر تند باد های پائینزی افسرده و پرمرده بنظر میبرسید آهسته و آرام صحبت می کرد. داستان زندگی او که تراژیدی بیش نبود احساسات آدمی را عمیقا جریحدار می غود و غوند، بود از هزاران غمنامه هم مینهان بخاك و خون نشسته ما.

من درانجمن نابینایان افغانستان با نام او و از اینکه باخط بریل آشنائی داشته و بعضاً به نوشتن مطالب ادبی نیز علاقه مندی از خود نشان میدهد بلدیت کامل داشتم و وقتیکه در ماه می سال روان جهت پیشبرد امورات مجله در شهر کابل بودم به همکاری یکی از مسؤلین انجمن او را درمنزل شان جوار فابریکه نساجی بکرامی که اکنون چیزی جز خرابه از آن بیش نمانده بود ملاقات نمودم. آری خواهر نابینای مان خان بی بی را که جنگ این هیولای وحشی از او نیز فروغ دید ه گان پُر نورش را باز گرفته و چادر سیاه غم واندوی بی پایان بر سرش گستسرده بود. او در آن خانه با مادر خواهر کوچك وبرادرش که مامور شاروالی کابل میباشد زندگیی می در. دختر خیلی مؤدب برده بسار و صبسور بنظر می نبود.

او می دانست با مسیبت بزرگی که دامن گیرش گردیده چگونه مقاومت نماید فقط و فقط از راه حوصله و امید به آینده . این گفته های خود او بود و من فکر می غایم باید از آن آمسوخت و در برابر دشسواری های زندگی ازآن بهره گرفت. او در مقابل این پرسش من که چگونه و در کجا نابینا گردید؟ گفت برخی از خواهران هم مهین ما بگونه مادر زاد و یا از اثر بیماریهای ایام کودگی نابینا گردیده اند ولی من شاید اولین دختری باشم که بصورت تصادفی قربانی حوادث جنگ گردید، ام بخاطر می آورم صبح یکی از روزهای خزان سال ۱۳۹۷خورشیدی بود من که در آن هنگام دوازده سال داشتم و شاگرد صنف ششم مکتب نازوانای مکرویان اول بودم همراه با خواهر دیگر خود که او نیز مستخدم همان مکتب بود برادر ده ساله مان را که از طفولیت چشمان او کم بین بود همسرائی می نمودیم منزل ما در یکی از بلاك های مكرویان سوم بود ما در ایستگاه سرك چهل متره مكرویانها در انتظار موتری که همه روزه بسرادر مانرا به لیسم نابینایان أنسوقت انتقال مي نمسود بسوديم، انتظار ما طول كشيد و من نمی دانم چرا احساس نا آرامی بیشتر می نمودم هر

خطه گفته های مادرم را که هنگام خدا حافظی برایم گفته بود دراین روز ها وضع شهر خوب نیست و همه روزه راکت های مرکبار فرو میایند. جان مادر متوجه خود باشید را بخاطر می آوردم ترس و دلهره عجیبی بر ذهنم غلبه می فود گوئی ما دیگر سالم بخانه بر نخواهیم کشت باز چهره زیبای مادرم را قاشا می کردم که با لبان متبسم می گوید جان مادر متوجه خود باشید.

من ساعت خود را نگاه کردم چهل دقیقه از شروع ساعت درسی مان گذشته بود یا عجله درموتر مینی بس شهری نشستم ولحظه، بعد کابوس تلخ رویای من مبدل به واقعیت گردیده و اصابت مرکبار راکت به سقف موتر همه چيز را دکرکين غود و ما سانند دها زنان و اطفال ديگر غرقه درخون خود بوديم برادر گوچك ما مانند گل پر پر شده برای ابد از باغستان زندگی جدا گردید. خواهرم زخم های سطحی برداشت، ومن که تمام صورتم شدیدا آسیب دیده بود برای همیش نابینا گردیدم این واقعه یکی از خونین ترین حوادث آن سالها بود که بصورت وسیع در رسانه های جمعی داخلی و بین المللی آنزمان منعکس گردید. او میگوید معیوبیت و نابینائی انهم برای دختر جوان خانه خیلی ها رنج آور و دشوار میباشد ولی من خوشبختانه راه بیرون رفت از گرد آب حوادث را پیدا نموده و رهروی ساحل نجات میباشم وقتى برادرم از ايجاد انجمن نابينايان اطلاع حاصل غود مرا در جریان قرار داده و از آن طریق کست حروف بر جسته و سلیت و ستالس را بدست آوده و من که از قبل سواد داشتم خواندن و نوشان با خط بریل را در مدت زمان کرتاه فرا گرفتم من میخواهم درآینده قصه ها و داستانها خواهران و برادران نابینای افغان را جمع آوری و بدست نشر بسپارم تا پیامی باشد برای فردای بشریت فردای دور از جنگ خونریزی ازاین وعده او صمیمانه ابراز سپاس و شکران نموده با او آری خان بی بی خواهر درد دیده ونابینا خدا حافظی مینمایم و با خود می گویم او قلب روشن بر تاریکی های یاس و نا امیدی ها فایق امده و بر سپیده دم آرزو دست یازیده است.

سبساوون

يوه لنده

افسانه

د باقى بريال ليكنه

د ۱۳۵۷ لمریز کال د ثور میاشتی د خونیی او بدمرغی کودتا څخه وروسته ضابط سید پاچا چی تر همدی وخته د فوځ یو لوړ رتبه افسر وو او د بگرام په هوایی ډگر کی یی دنده تر سره کوله له کاره گوښه او تقاعد کړی شو او د ننگرهار د چپرهار په سیمه کی د قلعه شیخ کلی ته له خپلی کورنی سره راستون شو.

ننگرهار خو هسی هم همیشه بهار او د سپین غره په لمنه کی یی د نارنج گل منظری بنکلی او زړه وړونکی دی خو د چپرهار بنایسته او رنگینه سیمه بیاد شنو او سمیسور و باغونو او گلونو په درلودلو سره تحانگری نوم لری د چپرهار زرخینزه خاوره او نرمه هوا او د هغی پسرلنی ماحول د ښکلو او ښایسته

ورشوگانو، بهاندو اورنو او بو گلونو او پاغونو کی د مارغانو زود وړونکی آوازونه دا تول او تول هغه څه دی چې د انسان روح تازه کوی او د قدرت تر تولو ښه او ښايسته څخه ئی ګڼلی شو خو تر لږ مودی وروسته په هیواد کی د جگړی بل شوی اور تر دی سیمی پوری هم راورسید او دا هر محمه یی لولیه او تباه کیل د جگړی سروبادونو هر لور دویر او ماتم سیلی خوری کړی او د خوښیو او خوشحالیو هغه فضاگانی یی په غمونو او ژړاگانو واړولی او له بده مرغه د ضابط سیدپاچا کورنی هم له دغه ویره گخمه په امان کی پاتی نشو. د ۱۳۹۰ کال د دلوی د میاشتی ۱۶ نیته وه د ژمی د دغی یخی او سپری ورځی په مازدیگر کی شیرین آقا چی لاتاند زلمی وو د گولیو او ماشینگرو د آوازنونو په اوریدلو سره له کوره رابهری شو هغه خو هسی هم په دا تیر یوه کال کی چی د چپرهار لیسه سیکلی وه او دی ئی هغه مهال د دولسم تولکی زده کونکی وو دا ديره موده لا لهانده او سر گردانه گرتحيده هغه پخپلو رڼو او روښانه ستنرگو د دغی ژمنی ورځی د ژبې مازديگري ننداره کوله او لانه پوهیده چی له مایتام سره به یی د تل لپاره په سترگو د دردونو او رنځونو یوه همیشی تیاره خوره شی هغه چی ۱۹کلن محلمی وو او د کحو انی کل یی تازه سپریدلی وو په خپلو څو تنو نورو هم زولوسره د تانك د يوی وژونكی گولی د چاوديدو له كبله پخپلو وينو كی ليت. پیت شو دا د هغو یرغلگرو گولی وه چی له لری څخه یی د هغوی کلی په نښه کړی او په دی توگه یی د یو څو کسو نورو به وژلو او ټپی کیدلو سره یو ستر انسانی ناورین او ویرجنه غمیزه رامینځ ته كړه ځوان شيرين آقا لكه د يوه نازك گل په شان په خاورو كى را پریووت هغه سهخت ژوبل او تپی شهوی وو لا په تودو وینو کی دواونه پوهیده چی تحه شوی دی غوښتل ئی چی پاڅیږی خو نور هغه د لیدلو جوگه نه وو په نښی کې راپریووت ، بیا پاڅخیدو او د نږدی د یوال په نیولو سره څوگامه پر مخ ولاړ چې وروریې په ژړا او نارو د هغه مرستی ته راورسید او تر کوره ئی ورساوه د هغه پرمخ وینی

پاتی په (۱۱)

يو لنده

راماتي وي او غنوستل يي چي او به ورباندی واچوی څوئی سترگی روښانه شی خو د هغه خور له زیاتی وارخطائی څخه د بخاري پر سر د چايو تودي اویه پر مخ ورته تویه کسری او نور نو هغه په حان پوه نشو او بيا نو هغه د سختو كراوونو او رنځونو له گاللو وروسته د تل لپاره نابینا شوی وو د جگری له امله یی کسورنی د کسور کلی پریښودلو او هجرت ته اړه شوه دوه کاله وړاندې په جــــلال آباد کې چې د نابینایانو یو سیمینار جوړ شوی وو له هغمه سسره چی ولیدل او وییدوندل او غوښتل مي د هغه د ژوند افسانه بشيره کړم او د کورني له غړوسره يې وگورم د پیسپور شار په یوه لری محله کی د هغوی کورته ورغلم سید مقدس د هغه وروز چې اوس د کنډونکې دې راسسره ملگری وو هغه وایی کله چی شیرین آقا ټپې شو زه د شپاړسو کالووم ما هغه د پیشی له ځای څخه کورته ورساوه د هغه يو بل ورور سيد اشرف چي ډير آرام او مهربانه تحوان وو وایی زمور کورنی د شیرین آغا په ټیې کیدو سره

سخته خپه او خواشيني شوه د چگړي دغو دوو لسيزو هر افغانه کورنی د خپلو عزیزانو په ویر کی کښنیو له او زمور ټولنی ته یی ستر اونه جبرانيدونكي زيان واړوه سيد اشرف چي د معيوبينو لپاره د مصنوعی غړو د جوړولو په يوه موسسه کې په کار بوخت دی زياتوي د شيرين آغا لوړه اراده او ښه روحيه موړ ته لا د ژوندانه د ستونځو په وړاندي د صبر او زغم درس راکوي. ما غوښتل د هغوي له سپین سری مور بی بی سره چی همها ورقع له کلی واستند شوی وه هم وگورم خو د هغی د زیاتی کمزوری له امله ورسره په خبروکولو بریالی نشوم ما له شیرین آغا خخه و پوښتل چی تاسو د نابینائی په لومړيو او بيا راوروستيو کلونو کې څرنگه د ژوند له دغه ستونگمن ازمایشت څخه سر لوړی او بریالی راو وتلی هغه راته په مسکامسکا جواب راکر په لومړيو کلونو کې سخت ناهيلي او متاثره وم او آن تر دی چی ژوند راته گران او د اورو بار شکاریده د دی کلونو ترخی خاطری دیری گوروونکی دی ما له شکار او د مارغانو له ساتلو، او د گلونو له روزلو سره مینه درلوده او بیا می د ځینو مارغانو لکه مینا، ښارو، او حتی ګولنگی چرګانو په روزلو او پاللوپیل وکړ همدا راز می زموړ د دوستانو د پوی کورني په مرسته او مشوره د پلاستیکی جالیو او دستکولوټو په اوېدلو شروع وکړه او په همدې برخه کې د نابينايانو د يوې خپريه موسسي سره څو کاله همکاروم ورو ورو د ژوند عادي بهيرته وگرځيدم او راته څرگنده شوه چې انسان له هر دول معيوبيت سره سره کولاي شي د ژوند په ستونځو پر لاسي شي په همدې موده کې مي د خپل کاکا له لور سره چې زدکړي يې هم ترسره کړې واده وکړ. او کله چې د افغانستان د نابینایانو انجمن جوړ شو ما ورسره په مسلکي تخانگو کی په کار پیل وکړ او دا دی اوس د همدی انجمن د سکرتر جنرال مسؤلیت راته سپارل شوی او دا خبره د یوه شکاره واقعیت په توگه څرگنده ده چې د حالاتو په هر تورتم پسې هرومرو زموړ د آرمانونو سباوون را بریدونکی او محلیدونکی دی.

نابینایان او د هغوی بریالیتوبونه

د سرمحقق داكتر گلجان ورور وردك حيرنه

د ۱۹۷۰ کال د بریشانیکا، د دایرة المصارف لنهیز او نوی لازم معلومات د (Hampshire) له غیرنی تخذه .

۱ -نابیینایسان د تساریغ پسسه اوزدو کی

له ډيرې پخوا زماني څخه د محينو محير كواو مستعدو نابینایانو نومونه به گوته شوی او نړيوال شهرت يې گټلې دي. د تولو معيوبينو خصوصاً رندو سره اول محل څو مذهبي خيريه ټولنو په څلورمه عیسوی پیری کې باسیل St. Basil درندو له يساره يسوه حجره (مسافرتون) درومیانو د ټولو اکسي کسيسو دو شسيسه Cappudocia يسه يسوه ولايست Caesarea کی چی په فلسین کی واق وه جستوره کمری وه. بنسوه ييسرى وروسسته ليسنسايوس St. Lymnaeus د ــــوريي Syria یه سیر Syr کی یی د ړندو له پاره د امن ځای جوړ کړ. په اوومه عیسوی پیړی کې يوه فرانسوی بشپ .Bertrand St د ړندو له پاره يوه موسسه يرانستله . په يوولسمه عيسوي پيړي کې ويليم williamد خيلو فتوحاتو د گناگانو په بدل کې څو حبحري جوړي کړي چې هلتمه په هر ډول معیوبانو ژوند کاوه. په ۱۲۹۰ عیسوی کال Louis IX د فرانسی په پاريس کې د ړندو له پاره داسی یوه موسسه جوړه کړه چې څارنه يې ده په خپله کوله. په همدغه وخشونو كي بؤدايان يه

جاپان او چین کی د پندو ژوند ته پام وکي. تر اتلسمی پیری پوری د پندو لوست او لیك نه و پیل شوی او پندو د خپلو لاسونه په مرسته لیدل نه شوی کولای.

ولنتين هيسو (١٧٤٥-١٨٢٢) يه ۱۷۸٤ كال د ړندو له باره په پاریس کی یوه موسسه پرانستله چې د موسسې د پرانستلو په پيل کی دو ولس تنه رانده په کی شامل شول. دولنتين هيو د برياليتوب او دړندو د زده کړی له پاره یوه نویی او سسمسه لاره د فیرانسی د علومتو د اکیادمی له لورى ترازمويلو وروسته ومنله شوه ، چې ورو ورو د ړندو د ښووني او روزنی سیستم یه اروپایی هیوادونو کې خپور شو. د ړندو د لوست اولیك له پاره لومسرني ښوونحي د لندن په لــــيــور يول Liverpool کی په ۱۷۹۹ کال په ويانا کې به ۱۸۰۵ کــال او په برلین کی په ۱۸۰٦ کـال پیل شول. هيود Tsar Paul له لوري پیشرز بورگ Petersburg ت دعوت شو. څخو كاله وروسته هلته د روندو له پاره يو مسوسسسه يرانستل شوه . نورو هيوادو نو هم د ړندو د ښوونځو د پرانستلو سره مسينه پيسدا كسره چى په ۱۸۰۸عیسوی کال یو ښوونځی په امستردام او بل ښوونځيو په سويز کی پرانستل شول. په ۱۸۰۹ کال یه اروپایی هیوادو نو کی یو پر بل يسى د ړندو له پاره ښسوونځي جوړیدل. د امریکی په متحده

ایالاتو کی د پارکن بسوونگی په نیسوانگلند کی په ۱۸۳۲ کال او دویم په نیسویارك کی په همدغه کال او دریم د ړندو بشوونحی په فلادلفیا کی په ۱۸۳۳ کال کی جو شوانگیو مصارف د شخصی او خیریه ټولنو له لوری ورکول کیدل او دولتی لومړنی بنرونگی په ۱۸۳۷ کال جوړشوی

٢ - د لوستلو سيستم :

د پندو د لوست مسواد هغسه رومی توری وو چی په لرگی به کسیندل شسوی وو. په ۱۹۶۰ عیسوی کال فرانسوی پیر مورایو Pierre Moreau د سسر پو څخه جوړ شوی توری رواج کړل.

د ویلیم مسون توری چی رومی الفسبی ته ورته وو. د سسر پو تر توریو جوړولو وروسته د لرگو لوی توری جی رومی کی توری جی روی کیل اورندو به زده کول، په جرمنی کی د پریچ کاغذ د پاسه د توریو د بنی په ډول د کاغذ د پاسه یی د الفبی د توریو پرجسته مفکوره را منځته کړه. تر پرجسته مفکوره را منځته کړه. تر پر بل مخ لوړ والی په قلم د څوکی په فشار ورکولو سره تو کاغذ پر بل مخ لوړ والی په گوته شو او دغه نو یی مفکوره او کیس عمل پوره په زړه پوری کی

په ۱۸۲۷ کال د انگلستان په ایدنبـــرگ کی د ړندو له پاره لومړی چاپی کتاب منځته راغی.

بقیه در صفحه (۱۳)

په ۱۸۳۳ کښال د امسريکي په فلادلفيا کې ړندو ته چاپي کتابونه پيل شسول . ورو ورو ړندو ته پا باستون کې ډير کتابونه چې په شسول. هغمه کتابونه چې په انگلستان، او امريکه کې چاپيدل د رومي الفبي په ډول کاپي کيدل . خو دغه مواد دير زحمت ور کوونکي او زده کړويي هم سخته

دغه سیستم د ویلیم مون William Moon انگلیس له لوری اجتراع شوی و. ددی سیستم کتابونه د هغو له پاره شه او مناسب و چی د سسواد تر زده کپی وروسته دانده شوی وو او هم انگلیسی ژبی لوستونکی چی د لوست او لیك تر زده کیی وروسته دانده شوی کار محنی اخلی وروسته دانده شوی کار محنی اخلی در خطونه شه نه شی کښلی.

لوئیس بریل (۱۸۰۹–۱۸۵۲)
په فرانسه کی د تکو سیستم رواج
کړ. لویس بریل د چارلس باربیر
سیستم چی په دولس حجروکی
استعمالیده او د تکو په ایښودلو
سره په ساده وسایلو لیکل کیده
وخیره لویس بریل خپل مکمل
سیستم په ۱۸۲۹ او ۱۸۳۷ کال
پوری په رسمی دول کار ځنی
بوری په رسمی دول کار ځنی

په مستحده ایالاتو کی په ۱۸۹۰ کال کی د ټکی یو بل ډول سیستم د نیویارك په موسسه کی د ړندو د زده کسړی له پاره رواج درلود او دغه د نیویارك سیستم د ویلیستم ب.ویستستم ویلیستم ب.ویستستم ویلیستم ویلیستم درکړی ځ.

د ۱۸۷۰ کال په لسیزه کې د بریل په ډول یو امریکایی بریل د یوه ډانده ښوونکی جول. و. سمیت Joel W. Smith د باستن په مسیچوس کې په گوته کې. د سمیت رمزونو په متحده ایالاتو کې تر ۱۹۱۳ کال پورې کار ورکاوه. خصوصاً تر هغه وخته پورې چې د بریل سیستم او پورې چې د بریل سیستم او رمزونه په رسمې ډول سره نه وو قبول شوې.

تر ۱۹۳۲ کال وروسته، د مستحدة أيالاتو او انكلسسان غايندگانو دا غوره او سمه وبلله چې د بريل سيستم د يوه قبول شوی معیار په توگه و منی. د همسدغسه نظرياتو په لړکې د انگلسشان او مسحده ایالاتو متخصصينو په لندن کې سره وكتل او د بريل سيستم يي تصفيه کړ. د بريل القبي يا نښايي د يوه تیکی په ایشپود لو سسره چی تر شپږوکالو موقعیتونو د باندې رانه شى كىبلىل كىيىدى. شىپىز وارە موقعیتونو ته د بریل حجره وایی: د بریل په نریوال سیستم کی دری شیسیست، دوله شکلونه جسوریدلای شی وا په دغسه دری شپیته ډوله شکلونو الفبي او د ليك نښى نښائى تاكل كيزى.

په ۱۸۹۳ کال فرنك هال چی دالو نایزوا د چاپ یالیك یوه دره اختراع کړه چی د دغی فلزی دری په استعمال سره د کاغذ پریوه مخ فشار ورځی او په بل مخ لوړتکی جسویږی .بیا دغه فلزی دره د لاسی کار کولو څخه په برقی کار کولو څخه په برقی کار کولو بدله شوه کله چی پلت جوړ شی له هغه پلت څخه د ضرورت

په اندازه نور چاپیری. دیر رانده د بریل په سیستم ساوسته ناه خسوښسوي. د ړندو د

لوستان خسو بسوی. د دندو د لوستان په برخه کی غیرنی خرگنده کی پی په سلو کی پنځلس تنه د بریل په سیستم لوستل خوبنوی. نوریی د اوریدلو له لاری خپل ادبیات او معلومات تر لاسه کوی په پر مختللو هیوادونو کی (د خبروکتابونه) شته، هغه کتابونه ثبت شوی او د غونو گراف په واسطه چی په میسرونو باندی فیونوگرافی نه نصب شوی وی او فیونوگرافی نه نصب شوی وی او دوی. د یوه متوسط کتاب له پاره شپر داسی فیتی چی دواړه مخونه شپر داسی فیتی چی دواړه مخونه شی په کاریزی.

د امریکی د کانگرس کتابتون درندو له پاره د بریل او خبرو کولو کتابونه لری. همدغه دول سیستم په انگلستان کی پخوا تر ۱۹۵۳ گسسال رواج درلود او اوس دیر هیسوادونه د رندو له پازه، دواړه دوله کتابونه لری.

۲ – د ړنسدو لبه پساره د لسومت ليسه ومسايل:

پخسوا تو دی چی دندو ته سبوونځی جسورشی دوی ته د زده کسری وسایل په کار دی لکه د شمیسر دری هغه وسایل چی د سبوونځی او روزنی له پاره ضرور دی د هغو چمتو والی لومړی مقام لری د هیو لومړی شرط دا وچی د لیکلو له پاره یو لار شود چمتو شی دا ځکه چی په هغه وخت کی د لیکلو له پاره یو ټاکلی سیستم د لیکلو درس ورکسول گیبه د لیکلو تر

گسزارش کسار و نعسالیست سبه مساهسه انهسمن نبابینساییان انغسسانستیان

اذاردء

انجمن نابنیایان افغانستان به منظور رفیاء و آسیایش و مستکی بخود ساختن نابینایان افغانستان ایجاد و بخیاطر بر آورده شدن اهداف فرق کار و فعالیت داشته و تاکنون توانسته کیار های شسر بخشی را در راه تعلیم و تر بیسه نابینایان و هم چنان در بخش های مختلف موبلتی یعنی رفت و آمد باعصاء و بدون اعصاء و کار های مسلکی انجام داده که ذیلاً ارائه میگردد.

۱ - ایجاد دفستسر نمایندگی انجمن در شهر باستانی هرات که طی سفر تاریخی ۱۹۹۸/٦/۲۷ محترم غلام صدیق رئیس انجمن نابینایان افغانستان صبورت گفت.

۲ - مسلاقات رئیس انجسمن نابینایان بامسسؤلین میوسسات خسارجی و داخلی کسه در ولایت هرات ایفاء وظیفه مینمایند جهت جلب کمك های آن موسسات برای نابینایان شهر هرات.

۳ - آغیاز کیار غاینده و تقرر مسسؤل اداری غایندگی انجسمن در

ولايت هرات.

3 -مذاکره محترم رئیس انجمن نابینایان با مسسؤلین غایندگی انجمن و سر طبابت شفاخانه نور شهر هرات به منظور اعسار یك باب تعیمر برای دفتر غایندگی انجمن بالای ساحه تقریبا یك جریب زمین مربوط نابینایان شهر هرات.

۹ -ملاقات محترم رئیس انجمن با محترم سر طبیب شفاخانه نور شهر هرات پیرامون همکاری و تسلیمی یك اطاق شفاخانه برای غایندگی انجمن مقیم شهرهرات الی اعمار تعمیر غایندگی انجمن.

٦ -ملاقات رئيس انجمن با
 ١٥ تن نابينايان شهر هرات.

۷ - معرفی ۷ تن نابینا از
 جمله چار طفل جهت آموزش
 تعالیم دینی به دارالحافظ شهر
 هرات.

۹ -ملاقات محترم رئیس انجسمن با نابینایانیکه شامل دارالحفاظ شهر هرات بوده و رهنمائی شان براه رفتن توسط اعسما و تشویق آنها جهت

فراگیری دروس میوبلتی و خط نابینائی.

ا جملاقات محترم رئیس انجمن نابینایان و مسؤل اداری دفتر انجمن مقیم شهر کابل با محترمه کرینا پروگرام افسر دفتر W.F.P پیرامون همکاری قبلی و آینده آن موسسه با نابینایان و تقدیم پروپوزل شش ماه اخیر سال موسسه جهت اخذ کمك به نابینایان شهر کابل.

۱۱ - ملاقبات محترم رئیس انجمن نابینایان افغانستان و مسؤل اداری دفتر انجمن واقع شهر کابل با محترم محمد اکبر پروگرام آفسسر مسوسسه MHCR پیرامون همکاری های قبلی و آینده آن موسسه با نابینایان و تقدیم پروپوزل سه ماه یعنی از برج جولای الی سپتمبر ۱۹۹۸ جهت اخذ کمک آن موسسه برای نابینایان شتهر کابل.

۱۲ -معرفی ۱۹ نفر نابینا بدفترIRC بخاطر دریافت کمک های آن موسسه در شهر کابل.

بقیه در صفحه (۱٤)

گزارش کار و نعالیت...

۱۳ - تماس و ملاقات مسؤلین دفتر انجمن نابینایان واقع شهر کابل با ۲۰ تن نابینایان شهر کابل.

۱٤ -راجستره تن نابینا از طرف دفتر انجمن نابینایان درشهر کابل.

ا منت كست آياتى چند از كلام الله شريف از طرف دو نفر قسارى هاى قسرآنكريم در دفستر نابينايان شهر كابل.

۱۹ -استحکام روابط حسنه با موسسات داخلی وخارجی جهت جلب کمك های موسسات متذکره برای نابینایان.

۱۷ -چاپ و توزیع ۵۰ جلد شمساره اول معله نور ارگان نشسراتی انجسمن نابینایان افغانستان.

۱۸ -گرفتن تدابیسر بخاطر ایجاد لیلیه برای ۲۰ تن اطفال یتیم.

۱۹ -طبع پنج شماره مجله نور به خط نابینائی جهت استفاده نابینایان.

۲۰ -ایجاد حلقه قرانکریم درنمایندگی انجمن واقع شهر جلال آباد.

۲۱ - خذ مقدار (۲۵۰)کیلو گرام چای سیاه از موسسه UNHCR و تسوزیسع آن بسه نابینایان مستحق شهر جلال آباد.

۲۲ - مسلاقسات و تقسدیم پیشنهادی به رئیس سره میاشت جهت کمك برای نابینایان مستحق شهر جلال آباد.

۲۳ -استخدام چوکسدار درغایندگی انجمن درشهبر جلال آباد.

۲۷ - تریننگ ۱۰ نفسر از شاگردان دررشته و های مسلکی درمرکز انجمن نابینایان واقع شهر پشاور.

۲۵ -چاپ پنج جلد کستاب انگلیسی برای شاگردانی که دوره، مقدماتی کورس انگلیسی را سپری مینمایند.

۲۹ -خسریداری پنج عسراده کراچی دستی و توزیع آن به پنج فامیل نابینایانی که بی بضاعت میباشند.

۲۷ -فسراغت ۱۱۰ نابینا در بخش های مسلکی و موبلتی به کمك WFP نابینا در بخش مسلکی به کمك UNHCR.

۲۸ -دایر غودن جلسات بخاطر بهسبسود وضع نابینایان در ۱ ۱ ولایتی که انجسن غایندگی دارد. باید متذکر شد که در هر جلسه ۱۰ تن نابینا اشتراك ورزیده که جمعاً ۱۱ نفر نابینا در جلسات جهت تبادله افكار و حل مشكلات شان اشتراك ورزیده اند.

۲۹ - دایر نمودن میتنگ های اجرائیسوی جمهت حل مستشکلات نابینایان.

۳۰ سفر محترم شیرین آغا سکرتر جنرال المجسمن همسراه با محترم محمد قدیر معلم موبلیتی المجسسمن نابینایان از تاریخ بولایات کابل، ننگرهار، لغمان، بولایات کابل، ننگرهار، لغمان، مسیدان ، لوگر جسمت ارزیابی چگونگی اجراات نماینده گی های مسربوطه و بررسی مسشکلات نابینایان کسشسور عسزیز مسا افغانستان،

۳۲ - توزیع ۳۷ تن گندم که از پروگرام جهانی غذا WFP اخذ گسسره یده بدو برای آنهسده نابینایانیکه تحت آموزش مسلکی قرار دارند.

تسامسه هسای وارده اسا

پاسخ به نامه ها

اولین نامیه را پرادران روشن دل ما آقایان صوفی صاحب عبدالرحمن، قارى صاحب محمد اكبر پرواني، قاری صاحب بزرگ امین، قاری عبدالمنان و قاری صاحب خوشبین پغمانی از مراکز مسلکی شهر کابل عنواني دفيتر مجله ارسال غوده اند. كه ايشان چاپ اولین شماره مجله شانرا شاد باش و تهنیت گفته که ما نیز بالمقابل برآی آنان موفقیت های هر چه بیشتر را استدعا مینمایم این برادرآن گرامی ما جهت بهترشدن هرچه بیشتر نشرات مجله یك سلسله نظرات و پینشهادات بسیار خوب و سودمند شانرا ارائه غوده انه که ما از این لطف شان نیز اظهار شكران وسپاس مينمايم. آنان درنامه شان مي نويسند كه بخش مطالب ذوقي و معلوماتي در مجله افزوده شود مثیلاً در مورد آشپزی وتدبیس منزل وهم طنزها و فكاهيات جالب به نشر سپرده شود. كه ما بازهم از پیشنهادات خِوب شان تشکر نموده در شماره های آینده پیشنهادات خوب شانرا مدنظر خواهم گرفت.

ورور ذبيع الله له ننگرهار څخه د يوي ساحوي موسسی کارمند زموز د مجلی په پته رالیزو او له سلامونو وروسته لیکی چی ما د نور مجلی یوه گڼه چې په ښکلي قطعه او صحافت خپره شوي وه تر لاسه کړه او لکه څرنگه چې زه هم پخپله معينوب او د جگړي په کلونو کې مې يوه پښه د لاسه ورکړي ده او له نابینا و رونو سره همدرده یم او له بلی خوا له ادبیاتو او فرهنگ سره لیونی مینه لرم نو محکه خو مي ستاسو مجله په مينه ولوسته او دا دي غواړم چي یه راتلونکی کی ستا سو قلمی همکارو اوسم شاغلی ذبیح الله ورور وړاندی لیکی چی زه یو وړانډیز لرم او هغه دا چې که په مجله کې د څوانانو د ادبياتو برخه بیله شي ښه به وي ځکه د څوانو لیکوالو او شاعرانو د آثارو د خپریدو زمینه به برابره شی موز د دوی له دغـه ښه او پر ځـای وړانديز څخـه مننه کِـوو او هم دوی د خپل لیك په ملتیا یو ښكلي شعر رالیزلي خو د شاعت نوم ئی ندی لیکلی موژد دوی او گرانو لوستونكو لياره خيروو.

بی اثری زړه

زما د ژوند برخلیك ته گوره چه وختونه پری كړی لوبی زړه می پاته بی اثری دی د خپلی احساس كانی هخه هم لا پسری وریژی دی لا ژوند كړی ليونی دی هخه څه غواړی چې نشته

او بیا هم له ننگرهار تخه زمور بل قدرمن ورور جاغلی عبدالفهیم واحدی رالیزلی دوی د ننگرهار د ټولو نابینایانو په غایندگی د مجلی د لومړی گڼی د چاپ له امله مبارکی ویلی چی مور ورڅخه مننه کوو عبدالفهیم وړاندی لیکی چی زه د یوه نابینا په توگه خوش یم او ویاړم چی زمور انجمن د نابینا یانو لپاره د یوی نحانگړی نثری په چاپ او خپریدو بریالی شو او که په بریل که د مجلی تیراژ څو گڼی لا نورهم زیات شی شه به وی واحدی صاحب لیکی چی زه له ډیری مودی راپدی خوا له شعر او ادب سره مینه لرم او تحینی شعرونه او لنډی افسانه می لیکلی هم دی دوی خپله یوه لیکلی افسانه او یو نظم رالیزلی دی چی افسانه به ئی په راتلونکو گڼو کی ورته خپره کړو او دا دی د نظم لوستو ته ئی د لوستوالو پام

تاچی په مخ کې حجاب تانخه پیسسژنم که دی د زلفو خوشبوئی په مشام رانشی ستا د پاي زیب خوری نغمی اورم د زړه په غورو که می د روح جنازه ولاړ شی، تر آسمانه یو ځل که دی پیو ځلی راته وکتیل په مینه مینه

پ لاره نحی لکه عقباب تاخیه پیژنم که شی نرگ او سور گلاب تا څه پیژنم هسر یو قدم دی کړم حساب تا نځه پیژنم که سل کسرت راشی جناب تاڅه پیژنم فهیم به خلاص کړی له عذاب تاڅه پیژنم

(17)

اطلاعیسه آمسریت نشسرات انجمسن نسابینسایسان افغانستان

همان گونه که درشماره مجله، قبلی این انجمن به خواننده گان عزیز وعده سپرده بودیم ما در نظر داریم تا معلومات واقعی و مستند را از زندگی نابینایان روشندل ما بدست آورده و بر مبنای آن داستانهای جالب و خواندنی را تهیه وترتیب نایم.

تا ازیك سو قصه های خوب زندگی شما روشندلان عزیز مانده گار وجاودانه گردد و از سوی دیگر هم میهنان و جامعه بشری از آن آگاهی یابند. این داستانها بصورت مسلسل درشماره های مجله روشندلان نشر و بعداً بگونه یك رساله، مستقل نیز چاپ خواهد گردید. و هم چنان كست های ثبت شده آن در اختیار نابینایان قرار خواهد گرفت بدین وسیله از قام نابینایان گرامی كشور عزیز ما تقاضا بعمل میآید تا معلومات لازم و ضروری را درمورد زندگی شان به آدرس مجله و یا به صورت مستقیم از طریق دفاتر و فایندگی های انجمن درمركز و ولایات كشور ارسال فرموده عنون نمایند. وهم چنان یاد آوری می شود كه در سلسله برنامه های سمعی مطالب اولین شماره مجله روشندلان عزیز درین تازگی ها ثبت كست گردیده و نابینایان گرامی می توانند كاپی آنرا در كابل، جلال آباد و پشاور دریافت نمایند و البته كست های قرائت قرآنكریم از قبل در مراكز متذكره موجود میباشد ما یكبار دیگر از همه شما صمیمانه تقاضا می نمائیم تا ما را در انجام این خدمت بزرگ یاری رسانیده محنون سازید.

و من الله توفيق.

ستاسو لیکونو تسه ستسرکی پسه لاریسو زمونر مرکزونه زمونر یته دا ده : د افغانستان (۱.ن.۱) یه کابل او پشاور کی زمونر مرکزونه

زمونر آدرس په پیسورکی

Our Address in Peshawar Gul Haji Plaza. Fourth Floor Flat No: 410 University Town Peshawar, Pakistan Phons: 841563 & 40861

Fax: (091) 40861k

E-mail.: aaob @ psh. brain net .pK.

زمونر آدرس په کابل کی

Our Address in Kabul Salangwat, Next to Passport Office Tels: 30943 or 32286 Kabul 'Afghanistan

مدير مسؤل ----- عبدالباقى بريال تحرير مسؤل المسؤل تعرير تحت نظر المسؤل ا

المساكر واست ال

عشق من فانوس من از نور آن روشن دلم ای خوشا با چشم دل اندر جهان روشن دلم رخ نماید جلوه و زیبائی در شب های تار دیده گر تاریك گردید من همان روشن دلم

رهنوردی زندگی همراه با صبر و امید هم به ظاهر با صفا هم در نهان روشن دلم دور از ظلم وستم همیواره با مهرو وفا درعمل روشن دلم

***

گرشبی تاریك شد پیوسته صبح و شام من بنگر از آیند، روح وروان روشن دلم

کمپوز و چاپ : هوتك ليزر کمپيوتر گل حاجی پلازا - منزل دوم اطاق ۲۱۳ تيلفون: ٤٥٤٦١ - فاكس: ٤٥٤٦١